

90. ЛАЗАРОПОЛЕ

Порано општина Дебар, денеска Ростуше.

Западно наречје, западни периферни говори.

Македонски дијалектен атлас - МДА 69.

Населбата се наоѓа на планината Бистра, на надморска височина од 1.300 м. Во 1961 год. таа имала 720 жители, православни Македонци. Населението се занимавало главно со сточарство. Имало осмолетка. Денеска населбата е речиси потполно раселена. Населбата прв пат се спомнува во XVI век.

92. ВРУТОК

Порано општина Гостивар, денеска Горни Полог.

Западно наречје, западни периферни говори.

Горнополошки (гостиварски) говор.

Селото се наоѓа во Горни Полог, околу 7 км. југозападно од Гостивар. Во 1961 г. селото имало 1.386 жители, од кои 820 Албанци муслимани, 513 православни Македонци, 35 Турци. Населението се занимава претежно со земјоделство. Од 1944 г. има осумгодишно училиште. Економски селото тежи кон Гостивар.

Населбата прв пат се спомнува во XIII век.

93. ТЕАРЦЕ

Општина Тетово.

Северни говори. Вратнички говор.

МДА 43.

Селото се наоѓа во Долни Полог, од Тетово е оддалечено околу 10 км. Во 1961 год. селото имало 2.883 жители, од кои 1.353 Македонци, 805 Албанци, 652 Турци, 14 Срби. Населението се занимава главно со земјоделство. Од 1944 год. во селото има осмолетка.

Населбата прв пат се спомнува во втората половина на XV в.

94. РАКОТИНЦИ

Порано општина Скопје, денеска Сопиште.

Западно наречје, централни говори, скопско-велешка група.

МДА 155.

Селото се наоѓа во југозападниот дел на Скопската Котлина, на надморска височина од 480 м. Во 1961 год. селото имало 541 жител, од кои 529 православни Македонци. Населението се занимава со земјоделство и лозарство. Економски центар е Скопје. Од 1944 во селото има осмолетка, дел од младите учат во средни училишта во Скопје.

Селото прв пат се спомнува во половината на XV век.

95. ЛЈУБАЊЦИ

Порано општина Скопје, денес Чаир.

Северни говори, скопско-црногорски говор.

МДА 37.

Селото е оддалечено од Скопје околу 15 км. Во 1961 год. тоа имало 1.312 жители, од кои 1.298 православни Македонци. Главно занимање е земјоделството. Во селото има осмолетка.

Селото прв пат се спомнува во половината на XV в.

96. РАДОЖДА

Општина Струга.

Западно наречје, западни периферни говори.

МДА 86.

Селото се наоѓа покрај брегот на Охридското Езеро, 11 км. од Струга кон албанската граница. Во 1961 год. селото имало 866 жители, од кои 859 православни Македонци, двајца Срби, двајца Хрвати и тројца Албанци. Населението се занимава главно со риболов и со градежништво. Од 1944 год. во селото има основно училиште – 4 класа, од 1960 год. – осмолетка.

Населбата прв пат се спомнува во првата половина на XIV век.

97. ЗВЕЧАН

Порано општина Македонски Брод, денеска Самоков.

Западно наречје, централни говори, кичевско-поречка група.

МДА 148.

Селото Звечан се наоѓа во областа Поречје, на надморска височина над 800 м. Во 1961 год. имало 294 жители, сите Македонци православци. Населението се занимава со сточарство и земјоделство. Економски тежи кон Прилеп (70 км.), Тетово (40 км.), Гостивар (30 км.). Од 1945 год. има основно училиште – 4 класа.

Населбата прв пат се спомнува во XIV век.

98. ШЛЕГОВО

Општина Кратово.

Северни говори, источна група. Кратовски говор.

МДА 10.

Селото се наоѓа на патот Кратово – Пробиштип. Во 1961 год. тоа имало 846 жители, православни Македонци. Населението се занимава со земјоделство, сточарство, занаети. Економски центар е Кратово. Во селото има основно училиште до 4 одделение.

Населбата прв пат се спомнува во XIV в.

99. ПЕШТАНИ

Општина Охрид.

Западно наречје, западни периферни говори.

МДА 96.

Селото се наоѓа покрај брегот на Охридското Езеро, на патот Охрид – Свети Наум. Во 1961 година селото имало 1.147 жители, Македонци православци. Населението се занимава со риболов, сточарство, земјоделство. Во селото од 1944 година има осумгодишно училиште, младите го продолжуваат своето школување во Охрид.

Населбата прв пат се спомнува кон средината на XIV век.

100. ИЗВОР

Општина Велес.

Западно наречје, централни говори, скопско-велешка група.

МДА 170.

Селото Извор се наоѓа во средното сливно подрачје на реката Бабуна, околу 25 км. од градот Велес. Во 1961 год. селото броело 872 жители, меѓу нив 7 Турци, 4 Срби, 4 Црногорци, 1 Хрват, останатите Македонци православци. Населението се занимава со земјоделство и сточарство. Економски центар е Велес. Од 1944 год. во селото има училиште, осмолетка.

Населбата прв пат се спомнува во половината на XV век.

101. ДИХОВО

Општина Битола.

Западно наречје, централни говори, прилепско-битолска група.

МДА 116.

Селото Дихово се наоѓа 6 км. западно од градот Битола. Во 1961 год. селото имало 686 жители, Македонци, православци. Некои семејства се доселени од соседните села и од Преспа, има и 3 српски семејства од Врањско. Населението се занимава главно со земјоделство. Економски центар е Битола. Од 1944 год. во селото има училиште, осмолетка.

Дихово е стара населба. Прв пат се споменува во 1468 год.

102. ВИТОЛИШТЕ

Порано општина Битола, денеска Витолиште.

Југоисточно наречје, тиквешко-мариовска група говори.

МДА 187.

Селото се наоѓа во прилепскиот дел на областа Мариово, на надморска височина од 830 м. Во 1961 год. имало 1.291 жител, од кои 1.286 православни Македонци. Населението се занимава со земјоделство и сточарство. Економски центри се Прилеп и Битола. Од 1944 год. во селото има осмолетка.

Витолиште прв пат се споменува во втората половина од XV век.

103. РАДОВИШ

Општина Радовиш.

Југоисточно наречје, штипско-струмичка група говори.

МДА 226.

Во 1961 год. градот имал 6.246 жители, од кои 5.183 православни Македонци, 39 Срби, 5 Хрвати, 5 Црногорци, 7 Југословени (неопределени), 529 Турци, 2 Албанци... Населението се занимава со земјоделство и занаетчиство. Соседен поголем економски центар е Штип. Во градот работи осмолетка и гимназија.

Населбата прв пат се спомнува во XI век.

104. БЕРОВО

Општина Берово.

Југоисточно наречје, малешевско-пиринска група говори.

МДА 261.

Во 1961 год. градот имал 4.289 жители, од кои 3.995 православни Македонци, од другите националности најбројни биле Турците (134). Населението се занимава со земјоделство, сточарство, развиено е занаетчиството. Има економски контакти со Струмица, Радовиш, Штип, Винаца и Кочани. Од 1946 год. има осмолетка.

Берово прв пат се спомнува во XVI в.

105. ФУРКА

Порано општина Гевгелија, денеска Стар Дојран.

Југоисточно наречје, тиквешко-мариовска група говори.

МДА 203.

Селото се наоѓа недалеку од патот Нов Дојран – Валандово. Во 1961 год. имало 715 жители, од кои 694 православни Македонци, а 20 Срби. Населението се занимава главно со земјоделство, помалку со сточарство. Економски центар е Гевгелија. Во селото има основно училиште од 4 класа.

Населбата прв пат се спомнува во XVI в.

106. БОБОШЧИЦА (Boboshçica)

Корчанско, Албанија.

Југоисточно наречје, костурско-корчански говори.

Корчански говор.

МДА 391.

Селото е оддалечено 8 км. од Корча. Во триесетите години на овој век имало 187 куќи. Жителите биле главно православни Македонци. Населението се занимава со земјоделство и сточарство, развиено било печалбарството. Во XIX в. имало грчко училиште, во црква службата се држела на грчки.

Населбата прв пат се спомнува во XVI в.

107. ВАМБЕЛ (Μοσχοχωριον)

Костурско, Грција.

Југоисточно наречје, костурско-корчански говори.

Костурско-корешчански говор.

МДА 377.

До 1949 год. селото имало околу 700 жители, сите православни Македонци. Имало доста доселеници од околните села. Во селото имало грчко основно училиште со 4 класа. Постарите жители знаеле албански, помладите и грчки. Порано економски центар била Корча, подоцна Костур и Лерин. Денеска селото е напуштено, летно време доаѓаат овде Власи да ги пасат овците.

Постои предание дека селото пред 200–300 години било влашко. Го опустошила некоја епидемија, а подоцна се населиле Македонци.

108. НЕСТРАМ (Νεστοριον)

Костурско, Грција.

Југоисточно наречје, костурско-корчански говори.

Нестрамски говор.

МДА 373.

Селото Нестрам се наоѓа во горниот тек на реката Белица, 25 км. југозападно од Костур на надморска височина од 870 м. До 1949 год. селото имало околу 3.500 жители, православни Македонци. По 1949 год. голем дел од нив емигрирале. Во 1971 год. статистиката бележи само 1.143 жители. Населението се занимава со сточарство и градежништво. Има грчко училиште од 6 класа.

Населбата прв пат се спомнува во 1445 година.

109. ТИОЛИШТА (Τοιχίον)

Костурско, Грција.

Југоисточно наречје, корчанско-коструски говори.

Костурско-корешчански говор.

МДА 362.

Селото Тиолишта (диј. *Тиол'ишча*) се наоѓа 4 км. северно од Костурското Езеро во подножјето на планината Вичо. Населено е со македонско население. До 1949 год. селото имало околу 900 жители, православни Македонци. Населението се занимавало главно со земјоделство, развиено било печалбарството. Економски центри биле Нестрам и Костур. По 1949 год. дел од старото население се иселило, а доселени се Грци од разни страни. Во селото има грчко основно училиште. Според податоците од 1971 година, тогаш (1971) тоа имало 572 жителя (сп. Тодор Симовски, *Населениите месџа во Егејска Македонија*, I, Скопје 1978).

Населбата прв пат се спомнува во половината на XV в.

110. ТРЕМНО (Καρδία)

Кајларско, Грција.

Југоисточно наречје, солунско-воденски (долновардарски) говори.

МДА 348.

Селото Тремно е оддалечено помалку од 4 километри од патот што води од Кожани за Кајлари, на неговата источна страна. До 1948 год. селото имало околу 400 жители, сите биле православни Македонци. Населението се занимавало со земјоделство и сточарство. Во селото имало грчко основно училиште. Економски центар е Кајлари.

111. КРОНЦЕЛЕВО (Κρασσαί)

Воденско, Грција.

Југоисточно наречје, солунско-воденски (долновардарски) говори.

До 1948 год. селото имало околу 500 жители, повеќето од нив биле православни Македонци, триесетина Грци се доселиле во 1922 год. од Мала Азија. До 1923 год. во селото живееле голем број Турци коишто се отселиле во Турција. Населението се занимавало со земјоделство. Во селото имало грчко основно училиште.

Кронцелово прв пат се спомнува кон крајот на XV в.

112. ВИСОКА (Οσσα)

Солунско, Грција.

Југоисточно наречје, серско-лагадински говори.

Лагадинско-богдански говор. МДА 306.

Во 1933 год. селото имало околу 2.000 жители, од кои 113 Грци доселени во 1922 год. од Мала Азија, останатите православни Македонци. Населението се занимавало со земјоделство и сточарство. Во селото имало грчко училиште. Материјалот е ексцерпиран од работите на М. Małecki *Dwie gwary macedońskie. Sucho i Wysoka w Soluńskiem*: I. Teksty, Kraków 1934, II. Słownik, Kraków 1936.

113. СЕКАВЕЦ (Λιβαδοχώριον)

Серско, Грција.

Југоисточно наречје, серско-лагадински говори.

МДА 304.

Селото Секавец (диј. *С'аковиц*) се наоѓа недалеку од градот Серез, 18 километри северозападно од Нигрита во непосредна близина на десниот ракав на реката Струма. Неговото население до 1924 год. било чисто македонско. Во 1920 год. има 327 жители, а во 1940 - 561 жител (Тодор Симовски, *Населениите месџа во Егејска Македонија*, I, Скопје 1978). Населението се занимавало со земјоделство. Во селото имало грчко училиште. Дијалектниот материјал е собран од емигрантите кои сега живеат во Република Македонија.

Варијанта на овој опис е објавена во IJSLP XXV-XXVI, Columbus, OH 1982.

113а. ПЛЕВНА (Πετρούσσα)

Серско, Грција.

Југоисточно наречје, серско-лагадински говори.

Драмски говор.

МДА 299.

Селото Плевна се наоѓа нешто малку позападно од градот Драма. До 1944 год. во селото имало околу 1.000 семејства, од кои само десетина грчки, доселени во 1922 год. од Мала Азија. Во 1944 год. голем дел од македонското население се раселило. Околу 600 семејства емигрирале во Бугарија и во Југославија. Населението се занимавало со земјоделство. Во селото имало грчко основно училиште од 4 класа.

Описот е прв пат објавен во ГЗбФ-лФ 4, Скопје 1978.